

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Хмельницького національного

Віктор ЛОПАТОВСЬКИЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА СТРАХУВАННЯ НА ТРАНСПОРТІ

Назва дисципліни

Призначення Робочої програми

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

Статус дисципліни

Факультет Інженерії, транспорту та архітектури

Кафедра трибології, автомобілів та матеріалознавства

Для освітніх програм різних спеціальностей

Перший бакалаврський

Українська

4

Вибіркова загальної підготовки

Форма навчання	Обсяг дисципліни		Кількість годин					Форма семестрового контролю		
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік	Іспит
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семинарські заняття			
Д	4	120	51	34	17			69	+	
З	4	120	8	4	4			112	+	

Робоча програма складена на основі освітніх програм підготовки бакалаврів та стандартів вищої освіти

Робоча програма складена

Підпис

к.т.н., доц. Володимир ГОНЧАР
Ступінь, вчене звання Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалена на засіданні кафедри трибології, автомобілів та матеріалознавства

Назва

Протокол від 22.03.2024 р. №8

Зав. кафедри трибології, автомобілів та матеріалознавства

Назва

Підпис

Олександр ДИХА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2024

ОСНОВИ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА СТРАХУВАННЯ НА ТРАНСПОРТІ

Тип (статус) дисципліни	Вибіркова загальної підготовки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	–
Кількість призначених кредитів ЄКТС	4
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен правильно оцінювати технічний стан та працездатність транспортних засобів (ТЗ), **вибирати** необхідне обладнання, матеріали та технологію для діагностування ТЗ, **підбирати** режими роботи, щоб забезпечити безпечну, безперервну, економічну експлуатацію ТЗ; **володіти** знаннями з експлуатації, діагностики, ремонту, розуміти, які чинники впливають на техніко-економічну характеристику, працездатність окремих деталей, агрегатів та автомобіля в цілому, конструктивні обмеження для деталей, виробів та елементів конструкцій при експлуатації ТЗ, особливості роботи при експлуатації та їх знос, **призначати** потрібні експертизи і технічні огляди в конкретних ситуаціях, **оцінювати** ризики та шляхи їх уникнення та компенсації при експлуатації ТЗ.

Зміст навчальної дисципліни. методи діагностики ТЗ, підбирання відповідних попередніх підготовчих операцій, правильного підбору матеріалів та інструментів для діагностики, вірного визначення експлуатаційних характеристик та методів контролю згідно з призначенням ТЗ, розрахунки ризиків пов'язаних з експлуатацією ТЗ.

Запланована аудиторна робота: не менше 1/3 від загального обсягу дисципліни

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); лабораторні заняття, самостійна робота (опрацювання програмного матеріалу з відповідних джерел інформації).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування перед допуском до лабораторного заняття; захист лабораторних робіт; письмове опитування (тестування).

Вид семестрового контролю залік

Навчальні ресурси:

1. Аулін В.В. Страхова справа: Навчальний посібник: Книга 3. Страхування на автомобільному транспорті. / В. В.Аулін, Б. С.Дігтяр, Є. К. Солових - Кіровоград: КОД, 2010. – 292 с.
2. Закон України „Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” № 1961- IV від 1 липня 2004 р. // www.rada.gov.ua.
3. „all insurance” страхування в Україні – інформаційний ресурс <http://www.allinsurance.com.ua>
4. „Insurance Online” український сервер страхування <http://www.uainsur.com><http://www.insuranc.ru>
5. Александрова М. Н. Страхування: Навч. Посібник/М.Н. Алксандрова. К.: ЦУЛ, 2002. – 208 с.
6. Базилевич В. Д. Страхова справа. – 5-е вид., стер./ В. Д. Базилевич, К. Д. Базилевич – К.: Знання, 2006. – 351 с.
7. Бігдаш В. Д. Страхування: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./В.Д. Бігдаш – К.: МАУП, 2006. – 448 с.
8. Модульне середовище. URL: <https://msn.khmn.edu.ua/>

Викладач: кандидат технічних наук, доцент Гончар В.А.

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Основи технічної експертизи та страхування на транспорті» є одною з вибіркових в циклі дисциплін технологічного циклу при підготовці фахівців з автомобільного транспорту, відновлення та технічний сервіс автомобілів.

На основі вивчення загальних понять з права, технічної діагностики та ремонту автомобілів, отриманих при вивченні окремих розділів вищої та прикладної математики, інженерної та комп'ютерної графіки, прикладної механіки дисципліна розглядає методи діагностики ТЗ, підбирання відповідних попередніх підготовчих операцій, правильного підбору матеріалів та інструментів для діагностики, вірного визначення експлуатаційних характеристик та методів контролю згідно з призначенням ТЗ, розрахунки ризиків пов'язаних з експлуатацією ТЗ

Мета дисципліни – навчити студентів основам технічної експертизи після ДТП та інших потреб та обирати раціональні страхові захист під час експлуатації.

Предмет дисципліни. Способи проведення експертиз, експертні дії, страхування та його види і форми на транспорті.

Завдання дисципліни. Надати студентам знання з страхування, порядку проведення страхових дій, експертизи та порядку їх проведення.

Результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен правильно визначити, причина та наслідки ДТП під час експертизи, вибирати необхідний вид страховки, підбирати необхідний розмір страхового платежу та компенсації в разі настання страхового випадку; володіти знаннями з основних правил при проведенні експертизи транспортних засобів та страхування, розуміти що стало причиною події, чинники, які вплинули на це, правильно оформляти необхідні документи, призначати найбільш розповсюджене обладнання для проведення експертиз оформляти необхідні документи, призначати найбільш розповсюджене обладнання для проведення експертиз.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:		
	Денна форма		
	лекції	лабор. роботи	СРС
Тема 1. Предмет, метод та зміст курсу	2		4
Тема 2. Класифікація страхування.	4		10
Тема 3. Страховий ринок України	4	5	16
Тема 4. Страхування на автомобільному транспорті	4	4	20
Тема 5. Страхування відповідальності на автомобільному транспорті	2	4	16
Тема 6. Актуарні розрахунки страхових тарифів на автомобільному транспорті	2		10
Тема 7. Страхове шахрайство на автомобільному транспорті	2		10

Тема 8. Загально-методичні положення та організаційно-правові питання експертизи	2		10
Тема 9. Визначення ефективності гальмування транспортного засобу	2	4	10
Тема 10. Дослідження наїзду автомобіля на пішохода	2		10
Тема 11. Дослідження керованості, стійкості та маневру автомобіля	4		10
Тема 12. Дослідження зіткнення транспортних засобів	2		6
Тема 13. Новітні технології дослідження обставин дорожньо-транспортної пригоди	2		6
Разом:	34	17	112

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	«Предмет, метод та зміст курсу». Короткі історичні відомості. [3 с. 3-6, 83-84, 4, с. 6-9].	2
2	«Класифікація страхування.» Найістотніші класифікаційні ознаки страхування [1, с. 40-60, 4 с. 10-17]. Нетрадиційні види страхування Методи страхування та системи страхових виплат. [3, с. 10-13, 4 с. 17-24].	2
3	«Страховий ринок України» Поняття та структура страхового ринку Становлення та основні показники страхового ринку України Державне регулювання страхової діяльності в Україні [3, с. 14-15, 4, с. 25-30].	2
4	«Страховання на автомобільному транспорті» Класифікація страхування транспортних засобів Суть та види страхування у автотранспорті Необхідність та особливості страхування автомобіля Договір страхування автомобіля Страхування „авто-каско” [3, с. 61-68, 4, с. 39-43].	2
5	«Страховання відповідальності на автомобільному транспорті» Поняття про страхування відповідальності та його Особливості Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів Страхування відповідальності автоперевізників (водіїв) Страхування водіїв та пасажирів Страхування вантажів (багажу), що перевозяться автомобільним транспортом. [3, с. 73-80, 4, с. 51-68].	2
6	«Актуарні розрахунки страхових тарифів на автомобільному транспорті» Сутність та завдання актуарних розрахунків Страхові тарифи: структура та методи розрахунку Розрахунок тарифів із страхування автотранспортних ризиків [3, с. 10-14, 4, с. 75-84].	2
7	«Страхове шахрайство на автомобільному транспорті» Проблеми, недоліки та переваги страхування Поняття та економічна сутність страхового шахрайства Класифікація страхового шахрайства Типологія шахрайства з метою незаконного одержання страхової виплати . [3, с. 106-115, 4, с. 91-97].	2

8	«Загально-методичні положення та організаційно-правові питання експертизи» Аналіз дорожньо-транспортних пригод Дослідження місця орожньо-транспортної пригоди Організація судової автотехнічної експертизи в Україні[3, с. 163-186, 4, с. 97-104].	2
9	«Визначення ефективності гальмування транспортного засобу» Аналіз процесу гальмування за часом Визначення усталеного сповільнення автомобіля Розрахунок зупинного та гальмового шляху автомобіля [3, с. 17-29, 4, с. 104-111].	2
10	«Дослідження наїзду автомобіля на пішохода» Аналіз обставин наїзду автомобіля на пішохода Встановлення моменту виникнення небезпечної ситуації для водія. Основи розрахунку механізму наїзду автомобіля на пішохода. [3, с. 18-32, 4, с. 120-140].	2
11	«Дослідження керованості, стійкості та маневру автомобіля» Стійкість руху та керованість автомобіля Експертний розрахунок маневру автомобіля Аналіз можливості об'їзду перешкоди.[2] [7] [20]	2
12	«Дослідження зіткнення транспортних засобів». Аналіз процесу зіткнення Визначення швидкостей транспортних засобів при зіткненні Встановлення моменту небезпеки та аналіз можливості запобігання зіткнення.[1] [2] [8]	2
13	«Новітні технології дослідження обставин дорожньо-транспортної пригоди» Застосування лазерного сканування при огляді місця ДТП Відеореєстратори як нове джерело отримання інформації про розвиток механізму ДТП [3] [8] [10] [16]	2
Разом за семестр:		34

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	«Страховання на автомобільному транспорті» Класифікація страхування транспортних засобів Суть та види страхування у автотранспорті Необхідність та особливості страхування автомобіля Договір страхування автомобіля Страховання „авто-каска” [3, с. 61-68, 4, с. 39-43].	2
2	«Страховання відповідальності на автомобільному транспорті» Поняття про страхування відповідальності та його Особливості Страховання цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів Страховання відповідальності авто перевізників (водіїв) Страховання водіїв та пасажирів Страховання вантажів (багажу), що перевозяться автомобільним транспортом. [3, с. 73-80, 4, с. 51-68].	2
Разом :		4

5.2 Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів денної форми навчання

№ з/п	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
1	Техніка безпеки. Порядок заповнення бланку поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів Методичні вказівки, копія бланку, зошит з лабораторних робіт [3, с. 117-132, 4, с. 25-30].	5
2	Заповнення Повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду (європротокол). Методичні вказівки, копія бланку, зошит з лабораторних робіт. [4, с. 13-17].	4
3	Визначення швидкостей транспортних засобів при зіткненні. Методичні вказівки, копія бланку, зошит з лабораторних робіт. [13, с. 87-102].	4
4	Розв'язування типових задач Методичні вказівки, копія бланку, зошит з лабораторних робіт. [13, с. 87-102].	4
Разом за семестр:		17

Перелік лабораторних робіт для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
1	Визначення швидкостей транспортних засобів при зіткненні. Методичні вказівки, копія бланку, зошит з лабораторних робіт. [13, с. 87-102].	4
Разом:		4

У процесі виконання лабораторних робіт з дисципліни студенти набувають практичних навичок, зокрема із: правильно визначати, причини та наслідки ДТП під час експертизи, вибирати необхідний вид страховки, підбирати необхідний розмір страхового платежу та компенсації в разі настання страхового випадку; володіти знаннями з основних правил при проведенні експертизи транспортних засобів та страхування.

5.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту лабораторних робіт, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти *заочної* форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії. Студент може також ознайомитись з методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної	К-ть годин
-------------	-----------------	------------

	роботи	
1	Тема 1. Опрацювання лекційного матеріалу. [3, с. 14-18].	4
2	Тема 2. Опрацювання лекційного матеріалу. [3, с. 48-56].	6
3	Тема 3. Опрацювання лекційного матеріалу. Складання звіту з л.р. № 1. [3, с. 57-60].	16
4	Тема 4. Опрацювання лекційного матеріалу. Складання звіту з л.р. № 1. [4, с. 25-30].	20
5	Тема 5. Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до л.р. № 2 [3, с. 117-131, 4, с. 31-37].	16
6	Тема 6. Опрацювання лекційного матеріалу. Складання звіту з лабораторної роботи № 2. [3, с. 132-138, 4, с. 38-43].	4
7	Тема 7. Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до л.р. № 3. [3, с. 138-144, 4, с. 44-50].	6
8	Тема 8. Опрацювання лекційного матеріалу. Складання звіту з лабораторної роботи № 3. [5, с. 68-126].	6
9	Тема 9. Опрацювання лекційного матеріалу. [3, с. 84-91, 4, с. 69-73].	6
10	Тема 10. Опрацювання лекційного матеріалу. [3, с. 91-94, 4, с. 74-82].	6
11	Тема 11. Опрацювання лекційного матеріалу. Способи резистивного випаровування та розпилення матеріалів. Підготовка до л.р. № 4. [3, с. 93- 101, 4, с. 83-91].	6
12	Тема 12. Опрацювання лекційного матеріалу Складання звіту з лабораторної роботи № 4. [3, с. 106-115, 4, с. 91-97].	6
13	Тема 13. Опрацювання лекційного матеріалу. Складання звіту з лабораторної роботи № 4 [3, с. 163-186, 4, с. 97-104].	6
	Разом за семестр:	82

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); лабораторні заняття (з використанням методів комп'ютерного тестування, тренінгів, технологічного обладнання, практикумів), самостійна робота (індивідуальні завдання) і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з основних правил при проведенні експертизи транспортних засобів та страхування, розуміти що стало причиною події, чинники, які вплинули на це, правильно оформляти необхідні документи, призначати найбільш розповсюджене обладнання для проведення експертиз оформляти необхідні документи.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і

графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування перед допуском до лабораторного заняття;
- захист лабораторних робіт і оформлення протоколу;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми;

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються лише результати поточного контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал за всі види поточних робіт автоматично отримує **залік** з дисципліни, в іншому випадку, вважається невстигаючим.

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання лабораторної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість оформлення протоколу і графічної частини; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасний захист лабораторної роботи.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін з реєстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо.

	Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль, залік
Лабораторні роботи №:				Тестовий контроль:	Підсумковий контрольний захід
1	2	3	4	Т 1	-
ВК: 0,6				0,4	-

Умовні позначення: Т – тест; ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль, залік
Лабораторні роботи №:		Контрольна робота		Підсумковий контрольний захід
1	2	Якість виконання	Оцінка за захист	-
ВК:	0,4	0,2	0,4	-

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з сорока тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40.

Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–23	24–29	30–37	38–40
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 90 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Що таке страхування?
2. У чому полягає основна мета страхування?
3. Назвати етапи розвитку страхування в Україні.
4. Дати характеристику основних суб'єктів страхування.
5. Які є основні ознаки страхового захисту?
6. Які існують джерела забезпечення страхового захисту?
7. У чому призначення фондів самострахування?
8. Що призводить до появи ризиків?
9. Що необхідно для створення реально можливої системи заходів з метою

- запобігання втрат?
10. Від яких чинників залежить розмір і структура фондів, що використовуються з метою страхового захисту страхувальників?
  11. Які були витоки страхування?
  12. Назвати основні віхи в еволюції страхування.
  13. Перелічіть функції страхування і охарактеризуйте їх.
  14. Охарактеризуйте основні принципи страхування.
  15. Яка роль страхування для економіки в умовах розбудови ринкових відносин в Україні?
  16. Яка роль страхування в активізації бізнесу?
  17. Механізм взаємодії страхування з бізнесовою сферою.
  18. Механізм взаємодії страхування з бюджетною сферою.
  19. Механізм взаємодії страхування з різними верствами населення.
  20. Що таке умовна та безумовна франшиза?
  21. Що розуміють під класифікацією у страхуванні?
  22. Що розуміється під класифікаційною ознакою?
  23. Що таке натуральна класифікація?
  24. Що таке штучна класифікація?
  25. Назвіть найістотніші класифікаційні ознаки страхування.
  26. З чим пов'язана класифікація за історичною ознакою?
  27. Що передбачає класифікація за економічними ознаками?
  28. Що передбачає класифікація за юридичними ознаками?
  29. Які види і підвиди страхування є в Україні?
  30. У чому полягають основні риси особистого страхування?
  31. Що таке майнове страхування?
  32. Назвіть об'єкти майнового, особистого страхування та страхування відповідальності.
  33. З чим пов'язане страхування відповідальності?
  34. Що передбачає добровільне страхування?
  35. Що відносять до складу обов'язкового страхування?
  36. Які є види обов'язкового та добровільного страхування в Україні?
  37. У чому полягає сутність класифікації за родом небезпек?
  38. У чому полягає сутність класифікації за способом страхової виплати?

10 Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Основи технічної експертизи та страхування на транспорті» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, підготовлені і видані такі роботи:

1. Основи технічної експертизи та страхування на транспорті: методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів спеціальності «Автомобільний транспорт» / В. А. Гончар. – Хмельницький : ХНУ, 2019. – 30 с.
2. Аулін В.В. Страхова справа: Навчальний посібник: Книга 3. Страхування на автомобільному транспорті. / В. В. Аулін, Б. С. Дігтяр, Є. К. Солових - Кіровоград: КОД, 2010. – 292 с.
3. Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП: підручник для вищих навчальних закладів / А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сарась, С.В. Данець.– Х.: ХНАДУ, 2012. – 320 с.

11 Рекомендована література

Основна

1. Аулін В.В. Страхова справа: Навчальний посібник: Книга 3. Страхування на автомобільному транспорті. / В. В. Аулін, Б. С. Дігтяр, Є. К. Солових - Кіровоград: КОД, 2010. – 292 с.

2. Страхова справа. Книга 4 : Страхування на автомобільному транспорті : [навч. посіб.] / Є. К. Солових, С. О. Магопець, С. Є. Катеринич [та ін.]. - 2-г вид., перероб. і допов. - Кропивницький : ЦНТУ, 2021. - 312 с.
3. Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП: підручник для вищих навчальних закладів / А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сарась, С.В. Данець.- Х.: ХНАДУ, 2012. – 320 с.
4. Базилевич В. Д. Страхова справа. – 5-е вид., стер./ В. Д. Базилевич, К. Д. Базилевич – К.: Знання, 2006. – 351 с.
5. Бігдаш В. Д. Страхування: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./В.Д. Бігдаш – К.: МАУП, 2006. – 448 с.

Додаткова

6. Ковтун І. О. Основи актуарних розрахунків. Навч. посіб./ І.О. Ковтун, М. П. Денисенко, В. Г. Кабанов – К.: Професіонал, 2008. – 480 с.
7. Машина Н. І. Економічний ризик і методи його вимірювання: Навч. посібник./Н.І Машина - К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 188 с.
8. На авто страхуванні шахраї заробляли і будуть заробляти // Страхова справа. – 2004. - № 4. – С. 54 - 57.
9. Наумець І. Водійська загроза/І. Наумець// Контракти. – 2006. - № 9 / <http://www.kontrakty.com.ua>
10. Наумець І. Прибуток в аварійному режимі/ І. Наумець// Контракти. – 2005. - № 25 / <http://www.kontrakty.com.ua>
11. Обов'язкове страхування: Навч. посібник. / За ред. О. В. Бондар. К.: 2005. – 496 с.
12. Страхове посередництво: теорія та практика: Навчальний посібник. / За ред. О.М. Залетова. – К.: Міжнародна агенція „BeeZone”, 2004.
13. Страхові послуги: Навч. посібник / За ред. А. О. Таркуцяк. К.: 2004. – 584 с.
14. Страхові послуги: Навч. посібник. / За ред. Т. А. Говорушко. К.: 2004. – 400 с.
15. Страхування: Підручник / За ред.. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2008. – 1019 с.
16. Страхування: Навч. посіб. / За ред. В. Й. Плиса. - К.: Каравела, 2005. – 392 с.
17. Страхування: Навчальний посібник. / За ред. О. М. Залетов. К.: 2003. - 320 с.
18. Страхування: Підручник / Кер. авт. колективу і науковий ред. С. С. Осадець. – 2-ге вид. перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2002. – 599с.
19. Страхування: питання і відповіді: Навчальний посібник для ВНЗ. / Ред. Таркуцяк А. О. К.: 2003. - 260 с.
20. Страхування: теорія та практика: Навчальний посібник.-Рекомендовано МОН. / За ред. Н. М. Внукова. - К.: 2004. - 460 с.
21. Страхування як механізм надання гарантій підприємницької діяльності: Навчальний посібник./М.В. Мних. - К.: 2004. - 428 с.
22. Страхование тайны PR – консультанта./ А.Серов.- СПб: 2004. - 176 с.

12 Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/>
- 2 Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
- 3 Репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.
- 4 „all insurance” страхування в Україні – інформаційний ресурс <http://www.allinsurance.com.ua>
- 5 „Insurance Online” український сервер страхування <http://www.uainsur.com><http://www.insuranc.ua>

